

UCHWAŁA Nr

RADY MINISTRÓW

z dnia 2010 r.

w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Budowa Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku”

Na podstawie art. 136 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146 i Nr 123, poz. 835) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Ustanawia się program wieloletni „Budowa Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku”, zwany dalej „Programem”, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Okres realizacji Programu ustala się na lata 2010 – 2014.

§ 3. Program będzie finansowany ze środków budżetu państwa w wysokości nie przekraczającej kwoty 359 932 000 zł w okresie 5 lat, odpowiednio w:

- 1) 2010 r. – 1500 000 zł;
- 2) 2011 r. – 14 274 000 zł;
- 3) 2012 r. – 105 366 000 zł;
- 4) 2013 r. – 161 039 000 zł;
- 5) 2014 r. – 77 753 000 zł.

§ 4. Program realizuje państwowa instytucja kultury Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku.

§ 5. Realizację Programu nadzoruje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Prezes Rady Ministrów

Donald Tusk

UZASADNIENIE

Choć od wybuchu II wojny światowej minęło ponad 70 lat, nie powstało dotąd na świecie muzeum, które w sposób kompleksowy ukazywałoby przebieg i charakter tego największego konfliktu zbrojnego XX wieku – konfliktu, który przyniósł ludzkości niewyobrażalne straty i cierpienia i który okazał się tragicznym doświadczeniem walki o wolność. Brakuje placówki, w której zostałyby przedstawione wszystkie aspekty II wojny światowej, w której przekazane zostaną doświadczenia zarówno Polaków, jak również innych narodów europejskich. Niezbędne jest zatem stworzenie swoistego centrum edukacji i badań nad II wojną światową.

Celem Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, zwanego dalej „Muzeum”, jest pokazanie doświadczenia wojennego krajów Europy Środkowo – Wschodniej, przede wszystkim Polski, pod wieloma względami odmiennego od doświadczeń państw Europy Zachodniej. Los Polaków zostanie w nim zestawiony z cierpieniem i martyrologią innych narodów. Tło dla pomijanych dotąd aspektów II wojny światowej, tj. życia codziennego cywilów i żołnierzy, ludobójstwa, terroru okupacyjnego, przemocy, kolaboracji i dyplomacji, stanowić będzie historia militarna. Cel ten będzie realizowany poprzez gromadzenie zbiorów i upowszechnianie wiedzy o II wojnie światowej, pielęgnowanie pamięci o jej ofiarach i bohaterach, a także zwiększenie dostępu społeczeństwa do źródeł historycznych, naukowych i programów edukacyjnych związanych z tą dziejową tragedią.

Miejsce lokalizacji Muzeum jest symboliczne. To właśnie Gdańsk, uznaje się za miejsce, w którym rozpoczęła się II wojna światowa. To tutaj Polska, jako pierwszy kraj, stawiała opór ekspansji Hitlera. Usytuowanie Muzeum w tym mieście daje projektowi atuty międzynarodowe. Gdańsk jest bowiem miejscem spotkań politycznych, gospodarczych oraz naukowych, tkwi w nim duży potencjał rozwoju branży turystycznej, jest drugim najbardziej atrakcyjnym miastem w Polsce. Należy się spodziewać, że nowe Muzeum spotka się z dużym zainteresowaniem ze strony Gdańszczan. Godnym zauważenia jest przy tym fakt, że do idei powołania Muzeum życzliwie odnosi się nie tylko lokalna społeczność. Z przeprowadzonych badań wynika, że projekt utworzenia Muzeum znalazł akceptację wśród badanych Polaków. Należy również podkreślić, że obecnie zauważa się ogólny wzrost zainteresowania kulturą. W latach 2003 – 2006 liczba zwiedzających muzea zwiększyła się o 7,8%, zaś w latach 2006 – 2008 nastąpił wzrost o kolejne 5,7%. Coraz większa liczba osób spędza wolny czas właśnie

w obiektach zabytkowych, szczególnie w muzeach. Podtrzymanie tendencji rosnącej uzależnione jest jednak od stworzenia muzeum nowoczesnego, które daje osobom zwiedzającym możliwość wejścia w interakcję z wystawą, niemal przeniesienia się w czasie.

Muzeum, ma właśnie spełniać te oczekiwania. Ma być placówką, w której znajdzie się przestrzeń do intelektualnego i jednocześnie do emocjonalnego przeżywania historii w atmosferze odseparowania od miasta i życia codziennego. Z przeprowadzonych badań wynika, że potencjalni goście oczekują od Muzeum wykorzystania nowoczesnych technik ekspozycyjnych. Ma to znaczenie szczególnie dla najmłodszych, którzy tracą już szansę czerpania wiedzy o wydarzeniach II wojny światowej od jej naocznych świadków. Przyjmuje się, że docelową grupą zwiedzającą Muzeum będą dorośli i młodzież województwa pomorskiego, jak również polscy i zagraniczni turyści przybywający do Gdańska.

Celem Programu jest stworzenie Muzeum nowoczesnego, pod względem formy i walorów funkcjonalno – użytkowych, w którym opowiedziana zostanie historia wojny we wszystkich jej aspektach i dzięki któremu świat dowie się, że to Polacy, stając w obronie wolności i podstawowych wartości, pierwsi postawili Hitlerowi opór. Program ma również na celu zwiększenie dostępu do kultury i edukacji, zaś przede wszystkim zachowanie pamięci o dziejowej tragedii, jaką była II wojna światowa, szczególnie poprzez ukazanie rzeczywistego wkładu Polski w zwycięstwo nad III Rzeszą i poprzez przedstawienie Polski, jako pierwszego kraju, który podjął dramatyczną walkę o wolność. Należy spodziewać się, że w efekcie realizacji Programu nastąpi też wzbogacenie tradycyjnej dla naszego kraju narracji o II wojnie światowej, przez pokazanie społeczeństwa okupowanej Polski samoorganizującego się do walki i oporu, a także poprzez ukazanie dorobku Polskiego Państwa Podziemnego. Muzeum stanie się ikoną Gdańska – jednym z jego najważniejszych, unikatowych obiektów. Ekspozycja Muzeum będzie prezentować wysoki poziom naukowy. Jednoczesne zachowanie prostoty przekazu pozwoli na przekazywanie wiedzy stosowanie do wieku odbiorcy.

Będzie to pierwszy Program, którego realizacja pozwoli na stworzenie infrastruktury niezbędnej do funkcjonowania Muzeum które, poprzez ekspozycję i planowane przedsięwzięcia, ukaze dzieje historii II wojny światowej w wymiarze historycznym, politycznym i społecznym.

Należy przyjąć, że wejście w życie uchwały w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Budowa Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku” zwiększy atrakcyjność Polski i województwa pomorskiego. Przyczyni się bowiem do powstania placówki o randze międzynarodowej, gromadzącej zbiory i upowszechniającej wiedzę o II wojnie światowej

oraz pielęgnującej pamięć o jej ofiarach i bohaterach. Nastąpi także wypromowanie Polski w świecie, jako kraju realizującego program zbliżenia ludzi – poprzez poszukiwanie tego co łączy narody, a nie dzieli. Polska zyska możliwość kreowania wyobrażeń o przeszłości w Europie i na świecie, uzyska również atuty w walce z pojawiającymi się w mediach zagranicznych określeniami „polskie obozy koncentracyjne”. Wejście w życie uchwały zwiększy także możliwość pogłębienia wiedzy o tragicznych wydarzeniach sprzed 70 lat.

Postanowienia projektowanej uchwały są zgodne z następującymi krajowymi dokumentami strategicznymi: Strategicznym Planem Rządzenia, Strategią Rozwoju Kraju 2007 – 2015, Narodową Strategią Rozwoju Kultury na lata 2004 – 2020, Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia 2007 – 2013 oraz Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego.

Przepisy projektu uchwały nie podlegają notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 579).

Rozwiązania proponowane w Programie „Budowa Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku” są zgodne z prawem Unii Europejskiej. Program wpisuje się w założenia polityki kulturalnej UE przez tworzenie nowoczesnych i samodzielnych placówek, poprawia dostęp do kultury i uczestnictwo w kulturze oraz rozwija możliwości wspierania nieformalnej edukacji kulturalnej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które będzie oddziaływać uchwała

Uchwała będzie oddziaływać na Muzeum, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, gminę Gdańsk.

2. Konsultacje społeczne

Projekt Programu „Budowa Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku” został poddany konsultacjom społecznym, zgodnie z art. 19a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz.712, z późn. zm.). Wyniki konsultacji zostaną przedstawione po jej zakończeniu.

3. Wpływ projektowanej uchwały na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanej uchwały będzie wymagać uruchomienia z budżetu państwa środków w kwocie nieprzekraczającej 359 932 000 zł., w okresie 5 lat. Biorąc pod uwagę duże koszty realizacji inwestycji, którą nadzoruje Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, realizacja Programu będzie wymagała zwiększenia środków finansowych pochodzących z budżetu państwa, w części 24 – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, której dysponentem jest Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Środki finansowe, w ramach działań wstępnych, zostaną przeznaczone na konkurs architektoniczny, koszty obsługi projektu, wynagrodzenie inwestora zastępczego, przygotowanie terenu oraz przebudowę istniejących przełączy. Natomiast w ramach kosztów przewidzianych na budowę Muzeum przewiduje się konieczność przeznaczenia środków pieniężnych na budowę obiektu i budowę ekspozycji oraz na honorarium dla wykonawcy ekspozycji, a także na eksponaty. Zaś w ramach działań końcowych środki finansowe zostaną przeznaczone na zagospodarowanie terenu oraz wyposażenie budynku.

Miasto przekazało na inwestycję działkę budowlaną o wartości 53 mln. zł.

W ramach projektu nie przewiduje się nowych zadań dla jednostek samorządu terytorialnego, w związku z tym nie przewiduje się także ich partycypacji w kosztach projektu.

4. Wpływ projektowanej uchwały na rynek pracy

Ze względu na fakt, że Program ma charakter inwestycyjny przyjmuje się, że wejście w życie uchwały spowoduje powstanie nowych miejsc pracy związanych z realizacją projektu oraz powstaniem nowej instytucji kultury.

5. Wpływ projektowanej uchwały na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw

Zakłada się, że wejście w życie uchwały spowoduje wzrost zainteresowania w sferze kulturalnej, turystycznej i handlowej. Bardzo nowoczesne Muzeum spotka się z dużym zainteresowaniem ze strony turystów krajowych oraz zagranicznych. Budowa Muzeum przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności Gdańska i regionu. Nastąpi intensyfikacja ruchu turystycznego, a w konsekwencji konieczność zapewnienia odpowiedniej bazy noclegowej, obsługi zwiedzających, a także umożliwienie dostępu do różnorodnej oferty realizowanej przez Muzeum.

6. Wpływ projektowanej uchwały na sytuację i rozwój regionalny

Powstanie Muzeum przełoży się na zwiększenie atrakcyjności województwa pomorskiego. Zwiększy się liczba napływających do miasta turystów i nastąpi dalsza aktywizacja branży usług turystycznych w mieście i regionie. Ponadto Muzeum, jako obiekt otwarty przez cały rok, będzie przyciągało turystów także w sezonach dotychczas mniej popularnych wśród turystów krajowych i zagranicznych. Wskazują na to trendy światowej turystyki muzealnej i turystyki kulturowej, która uaktywnia się w spokojniejszych porach roku, tj. poza lipcem i sierpniem. Uczestniczą w nich bardziej wymagający turyści, zainteresowani sferą szeroko pojmowanej kultury. Dzięki nowej ofercie kulturalnej możliwa będzie zmiana profilu odwiedzin Gdańska przez turystów ze Szwecji, Wielkiej Brytanii i innych krajów, a nie tylko z Niemiec. Ważnym czynnikiem aktywizacji będą przybywające do miasta wycieczki młodzieży szkolnej. W efekcie po otwarciu Muzeum spełniony zostanie postulat wydłużenia sezonu turystycznego w województwie pomorskim, zawarty w Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego. Pod tym względem oferta Muzeum będzie sprzężona z ofertą najlepszych muzeów i innych instytucji kultury Gdańska.

Realizacja Programu spowoduje również podniesienie poziomu i jakości życia obywateli poprzez udostępnienie instytucji kultury, zwiększenie dostępu do edukacji i nauki oraz umocnienie tożsamości narodowej.